

[Avaleht](#) > ... > [Otsige Õigusvaldkonna Spetsialisti](#) > [Leia Ekspert](#) > Belgium

Leia ekspert

Sisu koostaja:

Belgia

Belgia

I. Ekspertide nimekirjad ja registrid

Kohtueksperdi nimetust kanda ning kohtueksperdi ülesandeid vastu võtta ja täita ning vannutatud tõlkija, tõlgi või tõlk-tõlkija nimetust kanda ja talle seadusega pandud tõlkeülesandeid täita on õigus üksnes neil isikutel, kes on justiitsministri või justiitsministri volitatud ametniku otsusega ja akrediteerimiskomisjoni soovitusel kantud riiklikku kohtueksperdi ning vannutatud tõlkijate, tõlkide ja tõlk-tõlkijate registrisse.

Füüsilised isikud kantakse nimetatud registrisse, kui:

- nad on Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikud või seaduslikud elanikud;
- neid ei ole lõpliku kohtuotsusega süüdi mõistetud kuriteos, mille eest on määratud trahv, töö või vabadusekaotus, isegi kui nad on karistusest tingimisi vabastatud, välja arvatud süüdimõistmine liikluseeskirjade rikkumises ja süüdimõistmised, mis ei ole justiitsministri arvates selgelt takistuseks eksperdiarvamuse esitamisele selles ekspertiisi- ja spetsialiseerumisvaldkonnas, milles nad eksperdiksi registreeruvad, või vannutatud tõlkija, tõlgi või tõlk-tõlkijana tõlketööde tegemisele keeltes, milles nad vannutatud tõlkijaks, tõlgiks või tõlk-tõlkijaks registreeruvad. Seda kohaldatakse analoogia alusel isikutele, kellele on välisriigis määratud sama laadi karistus kohtuotsusega, mis on jõustunud;
- nad on vähemalt 21aastased, kui nad on vannutatud tõlkijad, tõlgid või tõlk-tõlkijad;
- nad tõendavad, et neil on vajalikud kutseoskused ja õigusteadmised;
- nad kinnitavad kirjalikult, et on õigusasutuste käsutuses;
- nad tõendavad ametialast pädevust ja õigusteadmisi;
- nad kohustuvad osalema oma pädevusvaldkonna täiendusõppes;
- nad kohustuvad järgima kuninga kehtestatud eetikakoodeksit, milles on ette nähtud vähemalt sõltumatuse ja erapooletuse põhimõtte järgimine;
- nad on andnud vande.

Registrit peab ja ajakohastab pidevalt föderaalne avalik õigusteenistus.

Riikliku registri kanne kehtib kuus aastat ja seda saab iga kord sama aja võrra pikendada. Erialgu on kanded kuni akrediteerimiskomisjoni kontrolli läbimiseni üksnes ajutised. Akrediteerimiskomisjon alustas tööd 2019. aasta juuni algul. Kõiki peaaegu 4000 eksperti/tõlkijat/tõlki tuleb kontrollida 30. novembriks 2022.

Kehtestatud on üleminekukava, mille kohaselt peavad õigusasutuste heaks töötavad eksperdid sellele vastama hiljemalt kuue aasta pärast 10. aprilli 2014. aasta seaduse jõustumise kuupäevast. Seega on sellele vastavuse tagamine edasi lükatud 1. detsembrini 2022.

24. detsembril 2020 jõustus uus 20. detsembri 2020. aasta seadus, mis võimaldab registreerida kõik eksperdid ajutisse andmebaasi. Nende ajutine registreering kehtib kuni 30. novembrini 2022.

Praegu pääsevad registrile ligi üksnes kohtunikud. Tulevikus peaks see olema föderaalne avaliku õigusteenistuse veebisaidil kättesaadav igaühele.

Registrisse lisamiseks peab ekspert tõendama, et tal on nõutud kutseoskused ja õigusteadmised (kohtumenetluse seadustiku artikli 555/8 lõige 4).

Seda tõendavad:

- seoses ametialase pädevusega:
  - kohtueksperdide puhul sellel erialal omandatud diplom, milles taotleja kohtueksperdiksi registreerimist taotleb, ja tõend viieaastase asjakohase töökogemuse kohta registreerimistaotlusele eelnenud kaheksa aasta jooksul või diplomi puudumise korral tõend viieteistaastase asjakohase töökogemuse kohta registreerimistaotlusele eelnenud kahekümne aasta jooksul;
  - vannutatud tõlkijate, tõlkide ja tõlk-tõlkijate puhul omandatud diplom või tõend vähemalt kaheaastase asjakohase töökogemuse kohta registreerimistaotlusele eelnenud kaheksa aasta jooksul või muud tõendid selle keele (nende keelte) valdamise kohta, mille suhtes nad on registreerimist taotlenud. Kohtueksperdid ning vannutatud tõlkijad, tõlgid ja tõlk-tõlkijad, kelle elukoht on mõnes teises ELi riigis, saavad oma ametialast pädevust tõendada sellega, et on oma elukohariigis registreeritud sarnases registris, ja peavad selle kohta tõendid esitama. Täiendusõppekohustused määratakse kindlaks föderalse parlamendi vastu võetavas kuninga dekreedis;
- seoses õigusteadmistega: pärast koolituskursuse lõpetamist väljastatud tunnistus, mis vastab [30. märtsi 2018. aasta kuninga dekreedis](#) sätestatud tingimustele.

II. Kohtueksperdide tasustamine

Tsiviilkohtumenetluses määravad kohtueksperdi tasu kindlaks menetluspoolled. Kohtul on siiski lõplik sõnaõigus ja ta võib otsustada kavandatud kohtueksperdi tasu vähendada.

Kriminaalmenetluses on kohtueksperdide tasu kindlaks määratud kuninga dekreediga.

Menetluspooltel ei ole võimalik saada eksperdi tasu maksmiseks tasuta õigusabi.

III. Kohtueksperdide vastutus

Kohtueksperdid vastutavad (tsiviil- või lepinguõiguse) üldnormide kohaselt. Eksperdi vastutus ei ole seadusega piiratud.

IV. Lisateave ekspertiisimenetluse kohta

Peamised õigusnormid, mida Belgias kohtuekspertiisi suhtes kohaldatakse, on [Belgia kohtumenetluse seadustiku artiklid 962–991undecies](#) (tekst on kättesaadav hollandi, prantsuse ja saksa keeles).

Belgia õigussüsteemis ei tehta vahet eri liiki ekspertide vahel, vaid tuntakse üksnes kohtueksperte. Selles tehakse vahet ainult ühelt poolt kohtueksperdide ja teiselt poolt tõlkijate/tõlkide vahel.

See staatus on kaitstud.

1. Ekspertide nimetamine

Belgia kohtumenetluse seadustiku kohaselt saavad kohtueksperdi nimetada üksnes kohtunikud ja eeluurimiskohtunikud ja/või prokurör.

Menetluspooltel ei ole siiski keelatud küsida oma eksperdi arvamust. Seda eraeksperti nimetatakse sel juhul tehniliseks nõustajaks. Seadus ei reguleeri nende sekkumist.

Belgia kohtumenetluse seadustiku artiklis 962 on sätestatud: „*Kohus võib tema menetluses oleva vaidluse lahendamiseks või objektiivse ja reaalse vaidlusohu korral teha ekspertidele ülesandeks teha järeldusi või esitada tehniline arvamus. Kohtunik võib nimetada eksperdid, kelle suhtes pooled on kokku leppinud. Kohtunik võib poolte valikust kõrvale kalduda üksnes põhjendatud otsuse alusel.*“

a. Eksperti nimetab kohus

Tsiviil- või kriminaalkohtu menetluse tarvis eksperti nimetamises ei ole erinevusi. Kohtumenetluse seadustiku artikleid 555/6–555/16 kohaldatakse nii tsiviil- kui ka kriminaalasjades (kohtumenetluse seadustiku artikkel 2).

Kohtud on kohustatud nimetama riiklikus kohtuekspertide registris registreeritud eksperti, välja arvatud kohtumenetluse seadustiku artiklis 555/15 sätestatud juhtudel (kiireloomulistel juhtudel või kui nõutud teadmiste ja spetsialiseerumisega ekspert ei ole kättesaadav).

Tsiviilkohtutel on õigus määrata registrist mis tahes ekspert, keda nad peavad kavandatud ülesande jaoks sobivaks. Nad võivad nimetada ka menetluspoolte valitud eksperti ega tohi sellest valikust mõjuva põhjuseta kõrvale kalduda.

Ekspertidel on õiguslik kohustus kontrollida, kas neil ei ole huvide konflikti.

b. Eksperti nimetavad pooled

Tsiviilasjades võib kumbki menetluspool küsida oma eksperti arvamust. Sellist eksperti nimetatakse tehniliseks nõustajaks. Pooled ei pea tehnilise nõustaja nimetamisel järgima konkreetseid õigusnorme või konkreetset korda.

2. Menetlus

Kohtul on õigus otsustada, kas eksperti arvamust on vaidluse lahendamiseks või tõe väljaselgitamiseks vaja.

Eksperti roll on esitada kohtule arvamus talle kohtu poolt antud konkreetse ülesande põhjal.

Eksperti arvamused ei ole kohtule siduvad.

Tsiviilkohtumenetluses jälgib kohus ekspertiisi kulgu ning tagab tähtaegadest kinnipidamise ja eksperti ülekuulamise.

Ekspert peab täitma talle antud ülesande tingimusi.

Menetluspooled võivad eksperti arvamuse vaidlustada, tehes avaldusi ja esitades oma eksperti vastuhinnangu.

Ekspertidel on lubatud pooltega menetluse ajal suhelda, kuid võistlevuse põhimõtte järgimiseks peab igasugune suhtlus toimuma kõigi menetluspoolte juuresolekul.

a. Eksperti arvamused

Eksperti hindamise tulemused esitatakse eksperti arvamuses.

Eksperti arvamuses käsitletakse eksperti ettevalmistusi, tööd ja tähelepanekuid ning järeldusi. See sisaldab ka kõiki eksperti kasutatud dokumente.

Lõpparvamus esitatakse eksperti määratud kohtule.

Kui kohus ei saa tsiviilasjas vajalikke selgitusi, võib ta määrata sama eksperti poolse täiendava eksperti arvamuse koostamise või teise eksperti arvamuse esitamise.

b. Ülekuulamine kohtus

Kohus võib eksperti kohtuistungil üle kuulata. Eksperti või menetluspoolte taotlusel võib kohtunik üle kuulata ka menetluspoolte tehnilised nõustajad.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.